

11.5.2022

RATAVERKON LIIKENNÖINNIN JA RATATYÖN TURVALLISUUSOHJE

- **Kvarken Ports, Vaasan satama**
- **Vaasan kaupunki**

Ohjeen (Versio 2.0) hyväksynyt 17.5.2019, Kristian Mäki-Jussila, Liikennepäällikkö

11.5.2022

Asiakirjan versiohallinta

Versio	Pvm	Sisältö/muutos
1.0	20.1.2017	Kvarken Ports in rataverkon käytön ja ratatyön turvallisuusohje
2.0	17.5.2019	Kvarken Ports in ja Vaasan kaupungin yhdistetty turvallisuusohje rataverkolla liikennöintiä ja ratatyötä varten
2.1	11.5.2022	Päivitetty tärkeitä yhteystietoja.

Tärkeät yhteystiedot

Yleinen hätänumero: 112

Ilmoitukset vioista ja poikkeamista:

- **Kvarken Ports:** Kristian Mäki-Jussila, p. 040 047 9163,
kristian.maki-jussila@kvarkenports.com

Vaihtotyön yhteyshenkilöt:

- **Kvarken Ports:** Kristian Mäki-Jussila, p. 040 047 9163,
kristian.maki-jussila@kvarkenports.com
- **Vaasan kaupunki:** Mika Ketonen, p. 040 193 9975,
mika.ketonen@vaasa.fi

Ratatyön yhteyshenkilöt:

- **Kvarken Ports:** Kristian Mäki-Jussila, p. 040 047 9163,
kristian.maki-jussila@kvarkenports.com
- **Vaasan kaupunki:** Mika Ketonen, p. 040 193 9975,
mika.ketonen@vaasa.fi

Poikkeus- ja häiriötilanteet:

- **Kvarken Ports:** Kristian Mäki-Jussila, p. 040 047 9163,
kristian.maki-jussila@kvarkenports.com,
satamavalvoja, p. 040 567 2975, vaasaport@kvarkenports.com

Alueellinen liikenteenohjaus:

Seinäjoki-Vaasa kauko, 04556 7 01073 01
varayhteys, 040 6625 218
RAILI-numero, 7 01073 01
RAILI-lyhytnumero, 1200

seinajoki-vaasakauko@liikenteenohjaus.fi

11.5.2022

Sisältö

1	YLEISTÄ	4
2	PÄTEVYYDET JA KELPOISUUDET	4
3	VAIHTOTYÖ	5
4	RATATYÖ	6
	RATATYÖSTÄ VASTAAVAN TEHTÄVÄT	6
	RATATYÖSTÄ ILMOITTAMINEN	6
5	HÄTÄ-, POIKKEUS- JA HÄIRIÖTILANTEET	6

11.5.2022

1 YLEISTÄ

Tätä ohjetta on noudatettava vaihtotyössä ja ratatyössä Vaskiluodon liikennepaikalla Kvarken Portsin (Vaasan satama) rataverkon haltijuuteen kuuluvilla alueilla: Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin omistamilla rataverkoilla.

Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin rataverkot ovat toisen luokan liikenteenohjauksen aluetta.

Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin rataverkot on esitetty osana Väyläviraston raiteistokaavioita Vaskiluodon liikennepaikasta. Ko. kaavioissa on esitetty tiedot raiteiden teknisistä suurimmista sallituista nopeuksista sekä akselipainoista.

Radan merkit ja merkinnät sekä opasteet ovat samanlaiset ja tarkoittavat samaa kuin Väylävirasto ohjeistaa valtion rataverkolle.

Tarvittaessa viestinnässä valtion rataverkon liikenteenohjauksen kanssa on noudatettava, mitä Väylävirasto on ohjeistanut menettelyksi valtion rataverkolla.

Operointikielenä on käytettävä suomea.

Ratatyö tässä ohjeessa tarkoittaa työtä (myös kunnossapitotyö), joka:

- tehdään siten, että kone tai sen osa saattaa ulottua raiteen aukean tilan ulottumaan,
- vaikuttaa radan rakenteeseen,
- kohdistuu turvalaitteeseen,
- edellyttää vaihtotyön keskeyttämistä työturvallisuuden takia tai muuten vaikuttaa vaihtotyöhön tai
- vaikuttaa vaunujen purkamiseen tai kuormaamiseen.

Kaikesta raiteisiin ja niiden laitteisiin liittyvistä vioista ja poikkeamista sekä asioista, jotka voivat vaarantavat raiteiden liikennöinnin tai vaunujen purkamisen tai kuormaamisen, on ilmoitettava Vaasan satamaan Kristian Mäki-Jussilalle, yhteystiedot on esitetty sivulla 2 (Tärkeät yhteystiedot).

2 PÄTEVYYDET JA KELPOISUUDET

Rautatieliikenteen harjoittajan ja ratatyöstä vastaavan tahon on varmistettava, että heidän liikenneturvallisuustehtävää tekevällä henkilöstöllään on voimassa oleva kelpoisuus kyseiseen tehtävään. Kvarken Ports ja Vaasan kaupunki varmistavat alihankkijoita ja toimittajia valitessaan, että heillä on pätevyys suorittaa tarkoitettuja tehtäviä.

Kvarken Portsin Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin rautatiehallintaan osallistuvilla henkilöillä on seuraavat perehdytykset ja -koulutukset (kunkin henkilön tehtävien edellyttämässä laajuudessa):

- Rataturva-pätevyys
- Työturvallisuuskoulutus

11.5.2022

- Ensiapupätevyys
- Tulityöpätevyys.

3 VAIHTOTYÖ

Vaihtotyössä on noudatettava, mitä Väylävirasto ohjeistaa vaihtotyöstä valtion rataverkolla sekä Liikenteen turvallisuusviraston määräyksiä.

Vaihteet ja raiteensulut sekä vastaavat laitteet on niiden käyttämisen jälkeen palautettava perusasentoihinsa. Perusasennot on merkitty vaihteen ja raiteensulun merkkeihin.

Vaunujen paikallaan pysyminen on varmistettava, tarvittaessa pysäytyskengillä tai vastaavalla tavalla.

Vaihtotyössä on käytettävä kaluston käyttäjarruja.

Vaunuja ei saa jättää paikalleen siten, että ne estävät kulun pelastusteillä tai rautatien tasoristeyksissä.

Rautatieliikenteen harjoittajalla on oltava voimassa oleva turvallisuustodistus.

Lupa vaihtotyön suorittamiseen

Kvarken Portsien Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin raiteilla operoi toistaiseksi vain yksi operaattori. Kyseinen operaattori hoitaa suurimman osan valtion rataverkolla tapahtuvasta liikenteestä. Operaattori toimittaa Kvarken Portsille ja Vaasan kaupungille kuukausisuunnitelman liikennöinnistä Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin raiteilla. Raideliikenteen harjoittaja vastaa itsenäisesti liikkumisesta raiteilla ennakkoon ilmoittamansa kuukausisuunnitelman mukaisesti:

- 1) Operaattori lähettää sähköpostitse kuukausisuunnitelman Vaasan/Vaskiluodon kuljetuksista ja Vaasan sataman raiteistolle tulevista kuljetuksista Kvarken Portsille (Kristian Mäki-Jussila) ja Vaasan kaupungille (Mika Ketonen) sekä kunnossapitäjälle (Destia Rail, Antti Palo).
- 2) Kvarken Ports (Kristian Mäki-Jussila) ja Vaasan kaupunki (Mika Ketonen) kuittaavat kuukausisuunnitelman vastaanottamisen sähköpostitse operaattorille.
- 3) Mikäli kuljetus tulee Vaasan sataman raiteille (R461 sekä R500, R521, R522), kuljetuksen saapuessa kuljettaja/vaihtotyönjohtaja ilmoittaa Kvarken Portsille, että kuljetus on tulossa sekä soittaa satamaan ja pyytää portin avaamista.

11.5.2022

4 RATATYÖ

Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin rataverkoilla ratatyötä tekevällä taholla oltava ratatyöstä vastaava henkilö, jolla on ratatyöstä vastaavan henkilön pätevyys. Ratatyöstä vastaavan on ennen työn aloittamista ja tarvittaessa myös työn aikana perehdytettävä ratatyöhön osallistuva henkilöstönsä tähän ohjeeseen ja kyseisen työn olosuhteisiin sekä työhön liittyviin vaaroihin.

Ratatyössä on noudatettava Vaasan sataman ja Vaasan kaupungin kunnossapitosuunnitelmaa. Kaikki raiteistoon tehtävät työt ja muutokset kirjataan kunnossapitosuunnitelmaan ja -kansioon, jonka avulla seurataan ja hallitaan rataverkon muutoksia.

Ratatyöstä vastaavan tehtävät

Ratatyöstä vastaavan:

- On varmistettava ratatyön suojaaminen siten, että siitä ei aiheudu vaaraa liikennöinnille.
- Tarvittaessa estettävä liikennöinti Seis -levyillä.
- Varmistettava ennen liikennöinnin sallimista, että ratatyön kohteena ollut alue on sataman kunnossapitosuunnitelman mukaisessa kunnossa.

Ratatyöstä ilmoittaminen

Ratatyön alkamisesta, sen vaikutuksista raiteiden käyttämiseen, työn kestosta ja työn päättymisestä sekä kyseisen työn ratatyön vastaavan yhteystiedot ja niiden muuttumisesta on ilmoitettava heti kun mahdollista Vaasan satamaan Kristian Mäki-Jussilalle ja Vaasan kaupungille Mika Ketoselle.

Kunnossapitäjän on yhteen sovitettava työnsä liikennöitsijän ilmoittamaan kuukausisuunnitelmaan (ks. kohta 3.1) niin, että ratatyötä ei tehdä niinä päivinä kun radalla liikennöidään.

Lupa ratatyöhön

Ratatyötä tekevällä taholla on lupa ratatyöhön, kun ratatyöstä on ilmoitettu em. menettelyiden mukaisesti.

Tulityö

Tulitöistä tulee ilmoittaa ratatyöstä ilmoittamisen yhteydessä Vaasan satamaan Kristian Mäki-Jussilalle ja Vaasan kaupungille Mika Ketoselle. Tulityötä tekevä taho vastaa tulityössä tarvittavista pätevyyksistä ja luvista.

5 HÄTÄ-, POIKKEUS- JA HÄIRIÖTILANTEET

Hätätilanteet

11.5.2022

Onnettomuus- ja vaaratilanteesta on ensin ilmoitettava yleiseen hätänumeroon 112. Mikäli vaihtotyöliikennöinti joudutaan pysäyttämään raiteistolla tapahtuneesta onnettomuudesta johtuen, ilmoitetaan siitä alueelliseen liikenteenohjaukseen. Lisäksi hätätilanteesta tulee ilmoittaa omalle esimiehelle. Toiminta hätätilanteissa on kuvattu tarkemmin Vaasan sataman pelastussuunnitelmassa.

Vaihteen aukiajo ja muut infran vahingot

Vaihteen aukiajosta ja muista mahdollisista raiteiston liikennöintirajoitteista on ilmoitettava Vaasan satamaan Kristian Mäki-Jussilalle.

Vaihteen aukiajon tai muun infran vahingon jälkeen kuljettajan, vaihtotyöstä vastaavan tai ratatyöstä vastaavan on silmämääräisesti tarkastettava, voiko vaihteessa liikennöidä. Tarkastuksen perusteella kuljettajan, vaihtotyöstä vastaavan tai ratatyöstä vastaavan on estettävä liikennöinti vaihteessa tai raiteilla (tarvittaessa Seis -levyllä). Ellei havaita liikennöinnin estävää syytä vaihteessa, varmistetaan, että vaihteessa liikennöidään enintään nopeudella 5 km/h (tarvittaessa on asennettava erityiskohteen nopeusmerkki). Sataman liikennepäällikkö (tai Vaasan kaupungin Mika Ketonen, mikäli kyseessä on Vaasan kaupungin raiteistoon kohdistuva vaurio tmv.) tilaa työn palveluntuottajalta (esim. alueellinen kunnossapitäjä), joka tarkastaa vaihteen tai raiteen ja tekee jatkosuunnitelman vaihteen/raiteen liikennöitävyydestä ja ilmoittaa siitä liikennöitsijälle.

Muut häiriö- ja poikkeustilanteet

Mahdolliset muut raiteistolla tai sen läheisyydessä tapahtuvat häiriö- tai poikkeustilanteet, joilla voi olla vaikutusta liikennöintiin (esim. lastausalueella tapahtuvat häiriöt) ilmoitetaan Vaasan satamaan Kristian Mäki-Jussilalle) ja satamavalvojalle.